

УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

КАЛЕЙДОСКОП ДОСВІДУ.

БІБЛІОТЕЧНІ ІДЕЇ ВАРТІ ПОШИРЕННЯ

Методичні матеріали

Харків 2017

УДК 02

К 17

Калейдоскоп досвіду. Бібліотечні ідеї варті поширення: метод. матеріали / Управління культури і туризму Харк. облдержадмін., Харк. обл. універс. наук. б-ка ; ред.-уклад. В.С. Ручка. – Харків : ХОУНБ, 2017.

Методичні матеріали **„Калейдоскоп досвіду. Бібліотечні ідеї варті поширення”** включають найбільш вдалі приклади діяльності публічних бібліотек Харківської області.

Видання розраховане на бібліотечних працівників.

Укладач:	В.С. Ручка
Редактор:	Л.М. Федотова
Комп’ютерний набір:	В.С. Ручка
Комп’ютерна верстка:	В.С. Ручка
Відповідальний за випуск:	Н.І. Шостко

В Харківській області 735 публічних бібліотеки, кожна з яких неповторна по своєму, креативна і різноманітно намагається задовольнити потреби своїх користувачів.

Ми проаналізували новини на сайті Харківської ОУНБ, які ви надсилаєте нам, сайти і сторінки в соціальних мережах самих бібліотек, а також матеріали, які ви надіслали на наше прохання, і тепер пропонуємо вашій увазі декілька прикладів найуспішніших бібліотечних проєктів та креативних заходів, які були реалізовані публічними бібліотеками області в 2016-2017 роках.

ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ

ПЕРВОМАЙСЬКИЙ ЦЕНТР МОЛОДІ «КОМОРА»

Первомайська міська центральна бібліотека

Первомайський центр молоді «Комора» - це місце, яке об'єднує молодь і надає простір для планування та проведення різноманітних освітніх, розважальних та культурних заходів та сприяє підвищенню соціальної ролі молоді у суспільстві.

29 серпня 2017 року, в Первомайській міській бібліотеці, відбулося офіційне відкриття Молодіжного центру ХАБ «Комора».

Репортаж про відкриття від ТРК «Надія» <http://nadiya.tv/news/khab-komora-otkryt>
Відео про ХАБ «КОМОРА» <https://youtu.be/FZ4aMwZ2koM>

Ще до офіційної церемонії відкриття ХАБ «КОМОРА» вже декілька місяців вів свою активну діяльність і провів чимало заходів та акцій.

Так в молодіжному центрі ХАБ «Комора» пройшов тренінг «Особистісний потенціал і лідерські якості», де веселий і активний спікер Катерина Мазурчак, а також конструктивний і

розсудливий соспікер Олександр Карташов, розповіли про те, якими якостями повинен володіти лідер і т.д. Крім цікавих лекцій на тренінгу пройшло багато захоплюючих ігор на розвиток своїх особистісних характеристик.

24 травня в ХАБ «КОМОРА» відбувся тренінг для активістів, журналістів, блогерів і фрілансерів від Юрія Чумака із Чугуївської правозахисної групи.

Фотографії з тренінгу https://vk.com/album-60030701_244983454

Центр молоді «КОМОРА» також відвідали учасники волейбольного клубу «Взлёт». Волейбол, бібліотека і бокс – приклад гармонічного розвитку особистості.

В молодіжному центрі ХАБ «КОМОРА» пройшов тренінг «Громадський проект. Бюджет міських ініціатив», який пройшов в рамках реалізації бюджету участі міста Первомайський, при підтримці ГО «НОВА Енергія» і адміністрації міської бібліотеки. На тренінгу було розказано

про те, що ж таке бюджет участі, коли він виник і які його форми бувають, а також як він представлений в місті Первомайський.

Крім проведення тренінгів та заходів молодь центру проводить акції по наведенню чистоти в місті.

ХАБ «КОМОРА» запросили до себе гостей з Харкова з проектом «Жива бібліотека», щоб провести разом цікавий захід під назвою «Мандрівна Жива Бібліотека» в Первомайському».

В рамках живої бібліотеки учасники поговорили з такими «живими книгами»: в'язнем чотирьох нацистських таборів, тренером з волейболу, народною майстринею з інвалідністю, косплеєром та ін.

МІНІ-ПРОЕКТ «ХОБІ-DRIVE» - ПРОСТІР ДЛЯ ТВОРЧИХ ІДЕЙ

Юнацька бібліотека відділу культури Лозівської міської ради

Діти приходять в Інтернет-центр і в черзі до комп'ютера спостерігають за іграми інших. Бібліотекарі пропонують їм, як альтернативу комп'ютерним іграм, розваги, що розвивають, навчають та привертають увагу до книг, але відбувається це все в читальній залі бібліотеки, що заважає іншим користувачам.

Також в бібліотеці працює творча майстерня «Вмілі рученята», де для дітей проводяться різноманітні майстер-класи.

В штаті бібліотеки працює відома майстриня Тарасова О.О., книжки якої по лялькам-мотанкам розповсюджуються бібліотеками України за програмою «Українська книга». Майстер-класи з виготовлення ляльок проводяться не тільки дітям, а й вчителям, вихователям дошкільних навчальних закладів, пенсіонерам. Також залучаються до співпраці інші майстрині міста. Зазвичай такі заходи проводяться у читальному залі бібліотеки, але це заважає користувачам Інтернет-центру.

В 2016 році бібліотека виграла конкурс від Європейського Союзу, в ній було створено Пункт Європейської інформації за програмою «Еразмус +», єдиний в Лозівському районі, і його оснащення повинно бути на належному рівні. Україна тримає курс до Євросоюзу – тому діти з маленького віку повинні отримувати відповідну інформацію шляхом, цікавим для них: через відеосюжети, мультфільми, майстер-класи – у відповідно облаштованому для цього місці.

В м. Лозова вже понад 20 років існує Лозівське міськрайонне товариство німців «Відергебурт». Волонтери з товариства проводять для

дітей міста (5-8 років) навчання з німецької мови, які проходять в зрозумілій для малечі ігровій формі.

Для належної реалізації цих напрямків роботи створення ігрової дитячої зони стало дуже потрібним. Тому Юнацькою бібліотекою було розроблено міні-проект «Хобі-drive - простір для творчих ідей» - створення та

облаштування дитячої ігрової зони для гармонійного розвитку юних користувачів бібліотеки, який одержав перемогу в обласному конкурсі міні-проектів розвитку територіальних громад «Разом у майбутнє!».

Завдяки проекту були придбані книжкові і виставкові стелажі, три ноутбуки, музичний центр, столи для проведення майстер-класів у творчій майстерні «Вмілі рученята», фотоапарат.

Детальніше познайомитися з втіленням проекту в дію можна переглянувши відео <https://youtu.be/sXLZqlaYEVk>

КОНКУРСИ ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ

КОНКУРС МАЛЮНКІВ «МАЛЮЄМО ТУРИСТА»

Юнацька бібліотека м. Лозова

В Міжнародний день туризму, який відзначається 27 вересня, в Пункті європейської інформації Юнацької бібліотеки м. Лозова відбувся конкурс малюнків «Малюємо туриста».

Діти малювали місця, де хотіли б побувати як туристи, або вже побували: тут і подорож Україною, і Париж, і Китай, і так званий «зелений» туризм.

Всі учасники отримали призи від бібліотеки.

КОНКУРС «НАЙМЕНШИЙ ЧИТАЧ»

Дворічанська районна бібліотека для дітей

Дворічанська районна бібліотека для дітей провела конкурс «Найменший читач». Родзинкою цього конкурсу стало те, що в ньому взяли участь не тільки учні молодших класів Дворічанської школи, а й навіть дошкільнята, які ще тільки вчаться читати, але вже люблять ходити в бібліотеку та слухати, як їм читають старші.

Готуючись до цього конкурсу, бібліотекарі протягом року вибирали читачів молодшого віку, які найактивніше відвідували бібліотеку, читали книги та брали участь у бібліотечних заходах. Саме ці діти були запрошені на свято книги, яке стало підсумком конкурсу.

Почався захід віршованою композицією, яку разом з бібліотекарями представили наймолодші учасники конкурсу. Потім на свято завітали

Книжкова Царівна, Незнайко, які представили театралізовану мініатюру про історію книги та бібліотеки. В основній частині виступили кращі читачі серед учнів 3-4-х класів Дворічанської ЗОШ. Діти розповіли про свої улюблені книги із дитячої бібліотеки, серед яких книги українських та зарубіжних письменників, енциклопедичні та пізнавальні видання, цікаві журнали.

Маленьких читачів привітали поважні гості заходу. Кожному конкурсанту було подаровано яскраву книгу і вручена грамота.

ЛІТЕРАТУРНІ ФЕСТИВАЛІ

ЛІТЕРАТУРНИЙ ФЕСТИВАЛЬ «СИРЕНЕВЫЙ МАЙ» 2017

Чугуївська міська центральна бібліотека

25 травня в Чугуєві яскраво і феєрично пройшов літературний фестиваль «Сиреневый май».

Ось уже 10 років фестиваль «Сиреневый май» став невід'ємною

частиною культурного життя м. Чугуїв. На фестиваль приходять із

задоволенням, і глядачі і гості, за тією нестримною хвилею натхнення, яка приходить в оточенні такої кількості поетів, за неповторними емоціями і враженнями.

Стало вже традицією на фестивалі підводити підсумки літературних конкурсів «Проба пера»- для дорослих и «Серебряное перышко»- для дітей. Переможцям конкурсів було вручено дипломи і приємні подарунки.

В цьому році на конкурси прислали більше 200 віршів, розповідей, казок, новел, гуморесок і більше 40 хоку (традиційний жанр японської поезії, що складається з 3 рядків) в рік Японії в Україні, оголошений президентом України.

Чудові виступи конкурсантів ще раз підтвердили, що фестиваль відкриває нові літературні таланти серед жителів Чугуєва, для яких часом перемога в конкурсі стає повною

несподіванкою. А виступ на сцені стає успішним дебютом на початку творчого шляху.

БІБЛІОТЕКА ВИХОДИТЬ В ЛЮДИ

КНИЖКОВИЙ ПІКНІК

«ДЕНЬ МІСТА: БІБЛІОТЕЧНИЙ ФОРМАТ»

Первомайська міська центральна бібліотека

З нагоди святкування 26-ї річниці міста Первомайський центральна міська бібліотека організувала біля площі ПК «Хімік» книжковий пікнік.

Бібліотекарі розповідали відвідувачам про нові можливості міської бібліотеки, ресурси і послуги, надавали консультації.

Завдяки книжковій виставці «Місто Первомайський» мешканці заглибились в історичне минуле і сьогодення міста.

Цікавою виявилась, не тільки для поважного покоління мешканців міста, а також і для молоді, виставка «Листая старые страницы...» міськрайонної газети «Знамя труда» 1965 - 1992 років випуску.

«Книжковий пікнік» зібрав навколо себе шанувальників поетичного слова — письменників-первомайців. Бібліотекарі пропагували нову художню літературу, відкривали нові імена митців, знайомили з галузевою літературою.

Для дітей працював «Читальний зал на траві» та проводилася гра «Намалюй улюбленого героя».

Свято надихнуло учасників та гостей на творчість й нові здобутки і пройшло в атмосфері живого спілкування, пізнання. радісних посмішок.

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

ПРОГУЛЯНКА МОВНИМ СКВЕРОМ

«ТИ НАШЕ ДИВО КАЛИНОВЕ, КОХАНА УКРАЇНСЬКА МОВО!»

Близнюківська центральна бібліотека для дітей Близнюківської ЦБС

Учні 5-А класу Близнюківського ліцею разом з працівниками центральної бібліотеки для дітей здійснили прогулянку мовним сквером «Ти наше диво калинове, кохана українська мово!»

Захід був приурочений Міжнародному дню рідної мови. За недовгий час свого існування це свято вже стало традиційним. Це один із тих днів, коли кожен має змогу відчувати себе частиною свого великого народу, посіяти у своєму серці хоча б одну зернину любові до рідної мови.

Ведучі свята, а це учні 8-А класу Ірина Фартух та Артем

Доценко, у своєму виступі показали, що для кожного народу його власна мова найдорожча, а українцям найближча до серця – українська.

В ході заходу діти зачитували вірші відомих українських поетів, які висвітлювали у своїх рядках любов до мови, а ще у виконанні ведучої звучали пісні. Прогулянка закінчилася вікторинами та грою «Продовжи прислів'я» і великою кількістю загадок, в яких школярі взяли активну участь.

Для учнів також було представлено викладку літератури «Дзвенить струмочком рідна мова».

БЛІЦ-ВІКТОРИНА «ПОМИЛОЧКА»

Катеринівська сільська бібліотека Лозівської ЦБС

В Катеринівській сільській бібліотеці-філії до Міжнародного дня грамотності, який з 1996 року щорічно відзначається 8 вересня, пройшла бліц-вікторина «Помилочка», під час якої було наголошено на тому, що бути

грамотним важливо для кожної людини та суспільства в цілому.

Завдання були, на перший погляд, прості: потрібно було виправити мовні помилки у словосполученнях на зразок: «дитяча площадка»,

«свободолюбива країна», «любити рибалку». Але деякі з них: «я вибачаюсь», «живописна місцевість», «оточуюче середовище» - викликали у дітей певні складнощі. Та врешті-решт всі труднощі було подолано, а найкращі знання української мови виявила десятикласниця Саша Лотарева.

ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ

ЕКОЛОГІЧНИЙ МОЦІОН

«КРАПЛИЦЯ ВОДИЦІ - ВСЮДИ ЦАРИЦЯ»

Лозівська центральна районна бібліотека

Користувачі Лозівської ЦРБ стали учасниками екологічного моціону «Краплиця водиці - всюди цариця». Адже вода - одна із найголовніших речовин на нашій планеті, значення якої важко переоцінити.

Протягом дня читачі бібліотеки розгадували кросворди на теми: «Вода на землі», «Гідросфера», згадували прислів'я про воду, дивилися відеоролики «10 незвичайних фактів про воду», «12 цікавих фактів про воду та запасах питної води», слухали розповідь бібліотекаря про забруднення водних ресурсів та відгадували вікторину «Жива вода». Допомогали відвідувачам книги, які були розкладені на столах в читальній залі.

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ

Я ПІЗНАЮ УКРАЇНУ

Дергачівська центральна бібліотека

В Дергачівській центральній бібліотеці демонструвалася виставка-панорама «Я пізнаю Україну», яка допомогла користувачам бібліотеки розширити знання про нашу країну, прищепила інтерес до вивчення історії та культури українського народу. Виставка дала змогу помилуватися найкрасивішими місцями України.

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ КНИГИ І ЧИТАННЯ

BOOK-ШОУ «КНИЖКОВИЙ БУМ»

Дитяча бібліотека Краснокутської ЦБС

Дитяча бібліотека Краснокутської ЦБС для учнів 5-В класу Краснокутської гімназії провела book-шоу «Книжковий бум».

В ході заходу учні ознайомились з історією свята – Всеукраїнського дня бібліотек; відповіли на запитання вікторини «Книга – твій друг»; взяли участь у конкурсах: «Книги – назви імен» і «Чи уважний ти читач?»

Також юні користувачі з цікавістю сприйняли твори сучасних українських письменників, представлених на відкритому перегляді літератури «Український книгозбір».

КАЗКОВИЙ СТОРІТЕЛЛІНГ «ЖИЛА-БУЛА БІБЛІОТЕКА»

Лозівська районна бібліотека для дітей

Подружити дітей із книгою - основна задача бібліотеки, адже перше знайомство з царством книги залишається в пам'яті на все життя і впливає на подальший розвиток дитини.

Лозівська районна бібліотека для дітей запропонувала учням перших класів казковий сторітеллінг «Жила-була бібліотека».

Домовичок Кузька розповідав про фонди бібліотеки, виставки та каталоги. Герої Миколи Носова зробили огляд довідкової літератури. Олесь Лукойє запросив всіх присутніх на масові бібліотечні заходи, а старий Хоттабич розповів про дивовижні машини - комп'ютери, які стоять у інтернет-класі і є незамінними помічниками читачів та бібліотекарів.

Дітлахи з задоволенням слухали розповіді літературних героїв.

Бібліотекарі мають надію, що саме таке знайомство з дитячою бібліотекою стимулює інтерес до читання та подружить першачків з книгою на довгі роки.

БІБЛІОТЕЧНА ФОТОСЕСІЯ «БІБЛІОТЕКА – ЦЕ КРУТО!»

Дергачівська центральна бібліотека

Багато хто з нас любить проводити тематичні фотосесії. Нерідко це пов'язано з бажанням розповісти оточуючим про себе, свої захоплення та інтереси за допомогою фото. Якщо ви любите читати, то фотосесія в бібліотеці вас обов'язково зацікавить.

Таку можливість зробити креативні фото надає своїм користувачам Дергачівська центральна бібліотека.

І цією можливістю першими скористались учні 9-х і 11-х класів.

Діти провели фотосесію в бібліотеці для випускних шкільних фотоальбомів

ІГРОВІ ФОРМИ РОБОТИ

БІБЛІОНІЧ «ПРИГОДИ НАВКОЛО КНИГИ»

Первомайська міська центральна бібліотека

7 жовтня, близько п'ятої години вечора біля міської центральної бібліотеки почали збиратися гості. Зазвучала музика і в молодіжному центрі «Комора» присутні дізналися про мету зустрічі, познайомилися з програмою вечора.

Відкрив вечір «Поетичний час». Учасники читали свої вірші і вірші відомих авторів. Обговорювали прочитане, висловлювали свою думку про поезію, ділилися враженнями. У легкій невимушеній атмосфері вечірнього чаювання відбувся обмін поетичними думками.

Далі присутні перейшли в ігрову зону. Де кожен мав можливість прийняти участь в одній з трьох запропонованих ігор. Ігрова програма складалася з гри в Мафію, Дебатів і гри Вікіпанк. Весело і цікаво проходили ігри, підготовлені молодіжною громадською організацією «Брейн Ап».

Після закінчення ігрової програми учасники, поділені на команди вирушили у детективний квест.

Гра почалась ще за дверима читального залу бібліотеки. Команди почули вистріл, забігли в зал та побачили між книжковими стелажми «труп». І почалось слідство...

В ході слідства гравці завітали до «бібліотекаря»,

«охоронця», «прибиральниці», «читача», де отримували підказки та докази

«злочину». Все це відбувалося майже в повній темряві зала. Для проходження всіх завдань квеста учасники читали вірші, відгадували загадки та кросворди, отримували листи. Молодь приємно здивувала знанням текстів та

цитуванням творів. По закінченні гри «детективи» фотографувались з героями квесту.

Далі БібліюНіч продовжилась в Хабі «Комора». Кіномайданчик запропонував гостям бібліотеки перегляд кінофільму «Шерлок Холмс». Зручно розташувавшись на пуфах глядачі розв'язували нелегкий детективний сюжет в нових пригодах героя.

Гостей бібліотеки захопила ідея БібліюНочі, всього в заході прийняло участь 39 учасників. Насамкінець вони висловили побажання збиратися якомога частіше. Для обміну досвідом та генерації нових креативних ідей. Цікаво було почути поради щодо наступних тем заходу. Знайшла відгук у

справжніх любителів книг та читання ідея літературного детективного квесту.

«Ніч» закінчилась на позитивній ноті і залишила море задоволення, незабутні враження і надихнула бібліотекарів та читачів на проведення таких зустрічей і надалі. Проведення БібліоНочі для бібліотеки стане традиційним веселим, цікавим і пізнавальним заходом. Тож слідкуйте за анонсами і приходьте до бібліотеки!

КОСТЮМОВАНА ВЕЧІРКА, ПРИСВЯЧЕНА ХЕЛЛОВІНУ

Чугуївська центральна районна бібліотека

В Україні все більшої популярності набуває таке свято як Хелловін. Традиція святкувати напередодні Дня всіх святих Хелловін зародилася в англomовних країнах та пов'язана з віруваннями давніх кельтів. Наразі первісний сенс свята майже втрачено. Цього дня прийнято прикрашати оселі, веселитися, влаштовувати костюмовані та тематичні вечірки, фестивалі,

розповідати страхітливі історії. Головним символом свята залишається «ліхтар Джека» — гарбуз на якому вирізане зловісно усміхнене обличчя, а в середині встановлена запалена свічка.

Чугуївська ЦБ також долучилася до святкування і організувала костюмовану вечірку присвячену Хелловіну. На моторошне свято завітали

учні ЗОШ №7, які на один вечір перетілилися у різних химерних істот.

Бібліотекарі запропонували школярам взяти участь у веселих конкурсах та іграх, згадати відомі фільми жахів та героїв літературних творів, проявити артистичні здібності та фантазію.

Завершилося свято дефіле в карнавальних костюмах, під час якого кожен міг створити свій неповторний страхітливий образ.